

ADP Novosti

LIPANJ 2019. | BROJ 34

TEMA BROJA

*Clio 5 spreman
za vožnju*

 AD Plastik

	IZ PRVE RUKE	3
	Rekordna realizacija	
	TEMA BROJA	4
	Clio 5 spremан за vožnju	
	IZ NAŠE BRANŠE	6
	Najbolji veliki izvoznik u 2018. Iz Mađarske dijelovi za Audi, BMW i Suzuki Napokon i u Kalugi Pet novih vozila s našim rukohvatima Poboljšanja u Mađarskoj Klimatizacija pogona Solin Transfer vizira i obloga mjenjača Smanjenje troškova proizvodnje	
	BURZOVNI MEŠETAR	11
	Most između poduzeća i investitora	
	ADP INFO KUTAK	12
	Razvoj komunikacijskih vještina Novi Adepeovci Razvoj brizganih proizvoda B2Run ADP promocije	
	ADP SANDUČIĆ	14
	Pisali ste...	
	ADEPEOVCI	15
	Trening za mozak - Marya Antonova	
	MOŽE NAM POMOĆI	16
	Nove direktive o autorskim pravima	
	ODGOVORNO U BUDUĆNOST	17
	Članovi HRPSOR-a u posjeti	
	NAKON POSLA	18
	Kralježnica - stup života Pažljivo sa suncem! From my head	

Šaljite nam zanimljivosti, prijedloge, savjete, fotografije, recepte, pjesme, ili ono čega se nismo sjetili, na e-adresu sanducic@adplastik.hr ili jednostavno ubacite u ADP Sandučić. Zajedno možemo bolje!

Urednica:
Lori Vitaljić

Uređivački odbor:
Zoja Crnečki, Sanja Drobac, Ivan Jurčević, Denis Miletić, Dragan Planjanin, Karmen Terze, Toni Štambuk

KOLUMNA

Rekordna realizacija

Koristim ovu priliku da čestitam i zahvalim svim našim zaposlenicima koji su stručno i posvećeno odradili odličan posao. Uz maksimalnu popunjenošću kapaciteta Solina i Zagreba, isporuke su bile na vrijeme uz pridržavanje svih potrebnih standarda kvalitete. Za takav je rezultat potrebno znanje, stručnost, motiviranost i pouzdanost, a još jednom ste dokazali kako sve to imamo.

Razdoblje za nama bilo je vrlo intenzivno i osim novih poslova ugovorenih za europsko tržište, a pred potpisivanjem smo i ozbiljnih ugovora za Rusiju, obilježila ga je rekordna povijesna realizacija naših hrvatskih tvornica tijekom svibnja. Koristim ovu priliku da čestitam i zahvalim svim našim zaposlenicima koji su stručno i posvećeno odradili odličan posao. Uz maksimalnu popunjenošću kapaciteta Solina i Zagreba, isporuke su bile na vrijeme uz pridržavanje svih potrebnih standarda kvalitete. Za takav je rezultat potrebno znanje, stručnost, motiviranost i pouzdanost, a još jednom ste dokazali kako sve to imamo.

U cilju optimalnog iskorištenja naših tvornica i resursa za prihvatanje novih poslova, uloženi su dodatni napor u raspoređivanje poslovanja između naših proizvodnih lokacija u Hrvatskoj, Mađarskoj i Srbiji. To će zasigurno doprinijeti boljoj organizaciji poslovanja i realizaciji dogovorenih poslova. U proteklom smo razdoblju ugovorili nove poslove s više kupaca na europskom tržištu, a posebno nas veseli nastavak suradnje s ključnim kupcima naše nove mađarske tvornice u kojoj se proces integracije razvija prema planu.

Zbog novih poslova u Rusiji, širimo svoje kapacitete i radimo na unaprjeđenju infrastrukture u Kalugi koja će dobiti veće proizvodne pogone i skladišne prostore. Uvodimo tehnološka unaprjeđenja, modernije naprave i uređaje na svim lokacijama kako bismo zadovoljili potrebe svojih kupaca, bili konkurentni i istovremeno razvijali svoje poslovanje sukladno zahtjevima tržišta.

Nakon početka serijske proizvodnje redizajniranog Twinga, započela je i serijska proizvodnja novog Clia 5, jednog od najprodavanijih modela Renault Grupe. Najave i očekivanja kupca više su nego optimistične, a 150 komponenti koje proizvodimo za ovo vozilo osiguravaju

nam stabilnost poslovanja u nadolazećem razdoblju. Početak serijske proizvodnje nosi cijeli niz izazova i zahtjeva, ali uspješno smo krenuli i u sljedeća će se dva mjeseca proizvodnja uhodati što će znatno olakšati i proizvodne procese.

Nakon početka serijske proizvodnje redizajniranog Twinga, započela je i serijska proizvodnja novog Clia 5, jednog od najprodavanijih modela Renault Grupe. Najave i očekivanja kupca više su nego optimistične, a 150 komponenti koje proizvodimo za ovo vozilo osiguravaju nam stabilnost poslovanja u nadolazećem razdoblju.

Usmjerenošć prema robotizaciji i digitalizaciji poslovanja standardi su automobilске industrije, a značajnu ulogu u tome imaju i operativni poslovni sustavi koji se koriste. Oni utječu na efikasnost, brzinu i kvalitetu odlučivanja, a samim time i na tržišnu konkurentnost. Kako bismo bili ukorak s trendovima i industrijom u kojoj poslujemo, u skoroj budućnosti očekuje nas nužno unaprjeđenje i promjena operativnog sustava unutar AD Plastik Grupe. To iziskuje promjene unutar organizacije i niz zahtjevnih aktivnosti, ali sama implementacija donosi ujedno velika poslovna poboljšanja. Moderni operativni sustavi simuliraju različite poslovne scenarije i uvelike pomažu pri donošenju profitabilnih i kvalitetnih odluka za budućnost.

Pred nama je puno događanja i projekata, ali se stabilno i sigurno razvijamo prema željenom cilju. Naši rezultati u skladu su s našim planovima, a stalne promjene i napredak u organizaciji i poslovanju mo-

raju biti dio naše svakodnevice. Sigurni kročimo prema naprijed te svakodnevnim radom i aktivnostima dokazujemo svoju uspješnost.

Stara japanska poslovica kaže: „Sreća nekad pomogne, a rad uvijek.“ Mi to dokazuјemo.

Marinko Došen, predsjednik Uprave

Clio 5 spremан за vožњу

Clio 5 zadržao je prepoznatljiv eksterijer, izuzev manjih promjena prednjeg dijela vozila i to primarno prednjih odbojnika. Kako je Clio najviše zamjerki imao za svoj interijer, Clio 5 doživio je potpuni zaokret upravo na dizajnu unutrašnjosti. Sada ima bogatu i naprednu opremu, središnji zaslon u skladu s trendovima, a znatno je poboljšana ergonomija i kvaliteta materijala.

S velikim zadovoljstvom možemo naići kako je uspješno započela serijska proizvodnja komponenti za Renault Clio 5, jedan od najznačajnijih projekata AD Plastik Grupe u ovoj godini. Proizvodnja je počela prema planu, a iza nje stoji naporan trud i rad mnogih adepeovaca koji su posljednje dvije godine radili na tom projektu. Ovaj je projekt donio izradu velikog broja alata i proizvoda, a od ugovaranja posla u ljeto 2017. godine do danas vrlo se intenzivno radilo na pripremi.

„Ugovoreno je dvadesetak alata za eksterijer i preko 25 alata za interijer novog Clia te tri alata za vanjski krovni spojler. Tu je još pedesetak uređaja za varenje, kontrolnici i ostale naprave. Ovaj se posao sastojao od tri velika projekta koji su bili podijeljeni po grupama proizvoda i to eksterijer, interijer i vanjski spojler kao poseban projekt rađen u suradnji s turškim Farplasom. Kada tome nadodamo još sedam boja eksterijera i niz opcija interijera, dobijemo preko 150 referenci koje ćemo isporučivati Revozu.“, s ponom som nam priča **Gordana Erceg Sindik**, voditeljica programa Renault Grupe.

Clio je najprodavaniji model Renault Grupe, a njegova je proizvodnja započela još davne 1990. godine. Mijenjale su se generacije i izgled ovog vozila, ali zadržao je svoj primat na listi najpoželjnijih

modela. Zadnja generacija Clia nadmašila je sva očekivanja u Europi, a i u Hrvatskoj je bio drugo najprodavanije vozilo. Clio 5 zadržao je prepoznatljiv eksterijer, izuzev manjih promjena prednjeg dijela vozila i to primarno prednjih odbojnika. Kako je Clio najviše zamjerki imao za svoj interijer, Clio 5 doživio je potpuni zaokret upravo na dizajnu unutrašnjosti. Sada ima bogatu i naprednu opremu, središnji zaslon u skladu s trendovima, a znatno je poboljšana ergonomija i kvaliteta materijala. Clio 5 naziva se mini Meganom, a proizvodi se u turskoj Bursi i slovenskom Novom Mestu. Samo Revoz na svojoj lokaciji očekuje prodaju od minimalno 100.000 vozila.

„Za novog Clia isporučujemo komponente s obje lokacije u Hrvatskoj, a očekivanja kupca su uistinu optimistična. Prve su ocjene kako je napravljen veliki iskorak, posebice po pitanju interijera, čime Clio 5 postaje najbolji u svojoj klasi. Očekuje se dobra prodaja, što će i nama osigurati dobar prihod i održati Renault na poziciji glavnog kupca grupacije. Sretni smo

jako što je započela serijska proizvodnja, ali to u prodaji znači kako će uskoro započeti razgovori i pregovori za redizajniranu verziju. Upravo taj krug koji se ne zaustavlja, ovaj posao čini dinamičnim i zanimljivim,“ dodaje **Gordana**.

Clio je najprodavaniji model Renault Grupe, a njegova je proizvodnja započela još davne 1990. godine. Mijenjale su se generacije i izgled ovog vozila, ali zadržao je svoj primat na listi najpoželjnijih modela.

Pripreme za početak proizvodnje u radnoj jedinici Zagreb bile su uistinu opsežne i kompleksne. Zbog novih linija montaže instrument tabli, pretinaca za rukavice i stranica vrata, trebalo je osigurati dodatni prostor od gotovo četiri tisuće kvadrata koji je zahtijevao potpunu građevinsku adaptaciju u kratkom razdoblju. Zbog efikasnije iskoristivosti

dostupnog prostora, definiran je njegov makro izgled, odnosno raspored, jer su za procese montaže potrebne veće količine kupovnih sastavnih dijelova. Implementirat će se i podizni regali za *shop stock* kolica u lakirnici kako bi se dobio dodatni skladišni prostor.

„Uz visoku razinu discipline i organiziranosti, uspješno smo implementirali praćenje mnogobrojnih ECR-ova za sve poluproizvode i gotove proizvode kako bi se osigurale pred serijske isporuke kupcu. Nabavljena je visokotehnološka robotska ćelija za 2K lijepljenja koja sadrži nekoliko noviteta za proizvodnju spojlera. Po prvi put imamo robota proizvođača Kuka, aktivaciju površine proizvoda prije narančanja ljepila pomoću plazme te COD stanice koje ubrzavaju proces sazrijevanja ljepila pomoću posebnih grijaća. Ujedno smo se prvi put susreli s novim tehnologijama poput oslabljivanja glodanja koje smo u dosadašnjoj proizvodnji radili pomoću lasera.“, rekao je **Mario Barunica**, voditelj industrijalizacije u RJ Zagreb.

Kao novitet u odnosu na dosadašnje lijepljenje, za montažu izolacija na unutarnje obloge blatobrana koristi se varenje. Zagreb je dobio i dva noviteta u tehnologiji brizganja. Nadograđena je brizgalica od 2000 tona za 2K brizganje unutarnje obloge blatobrana, a ujedno se prvi put koristi NAFILean materijal (polipropilen s velikim udjelom prirodnih vlakana). On zahtijeva poseban cilindar za brizganje s dodatnim ventilatorima za brzo snižavanje temperature i to za proizvodnju dva poluproizvoda koja se ugrađuju u instrument tablu. Napredne i izrazito osjetljive kamere za stopostotnu kontrolu proizvoda koriste završne Poka-Yoka stanice za interijere i spojler. Kako bi ovako zahtjevan projekt bio pravovremeno i kvalitetno pripremljen za početak serijske proizvodnje, održane su mnogobrojne dugotrajne probne proizvodnje za čije praćenje i izvještavanje je korišten dokument *Launch Book*.

„Veliko je zadovoljstvo raditi na ovako značajnom i opsežnom projektu koji obuhvaća razvoj proizvodnog procesa i njegovu implementaciju na lokacijama Solin i Zagreb. To ujedno donosi i veliku odgovornost za čitav tim ljudi koji su uključeni u realizaciju. Kao Tier 2 dobavljač odgovorni smo za razvoj montažnih stanica i Poka-Yoka, razvoj procesa i isporuka u Revoz.“, govori **Renata Penava**, voditeljica projekta interijera.

„Projekt eksterijeri bio je vrlo izazovan jer smo prvi put vodili izradu alata i kontrolnika za tijela branika. Ukupno 20 alata radio se u dvije alatnice u Portugalu, jednoj u Italiji, tri u Kini i jednoj u Hrvatskoj“, kaže **Ante Bilanović**, voditelj projekata razvoja.

Nova tehnologija na ovom je projektu provjera propusnosti radarskih zraka na donjoj rešetki prednjeg branika jer je ugrađeni radar za izbjegavanje naleta dio standardne opreme Clio 5.

„Projekt eksterijeri bio je zahtjevan i izazovan, ali stekao sam nova i dragocjena znanja i iskustva. Cijeli je tim pune dvije godine predano radio i sada smo na samom kraju. Za Clio 5 proizvodimo 20 pozicija eksterijera kao dobavljač prvog reda, a očekuju se ozbiljne godišnje količine“, rekao je **Marin Bašić**, koordinator prodaje.

Instrument tabla, koja je u izravnoj vezi sa zračnim jastukom, podliježe zahtjevnim sigurnosno regulatornim normama. Tijekom proizvodnje neophodno je praćenje i spremanje parametara brizganja,

zavarivanja i oslabljivanja glodanjem zone u kojoj se nalazi zračni jastuk. U tu je svrhu razvijen i implementiran sustav sljedivosti svih parametara procesa i to ne samo za njihovo praćenje i snimanje, već ujedno kao sustav prevencije kako neki poluproizvod s neželjenom karakteristikom ne bi nastavio svoj daljnji put prema kupcu.

„Veliko je zadovoljstvo raditi na ovako značajnom i opsežnom projektu koji obuhvaća razvoj proizvodnog procesa i njegovu implementaciju na lokacijama Solin i Zagreb. To ujedno donosi i veliku odgovornost za čitav tim ljudi koji su uključeni u realizaciju. Kao Tier 2 dobavljač odgovorni smo za razvoj montažnih stanica i Poka-Yoka, razvoj procesa i isporuka u Revoz. Za uspješnu realizaciju ovog projekta jako je važna dobra suradnja s Faurecijom, čiji su predstavnici svakodnevno bili u našoj tvornici i zajedno s našim timom radili na pokretanju serijske proizvodnje. Zahtjevi procesa i kvalitete, a posebno sigurnosni zahtjevi, osigurani su uz iznimno angažman svih članova tima. Ispunjavanje strogih sigurnosnih normi podrazumijeva i prolazak rigoroznog Faurecijinog audita. I ostali segmenti ovog projekta operativno su i logistički jednako zahtjevni. U prilog tome dovoljno govori kako u proces ulazi preko 120 različitih sastavnih dijelova koji se nabavljaju od deset različitih dobavljača. Tako primjerice očekujemo dolazak tri kamiona sastavnih dijelova samo od jednog dobavljača kada serijska proizvodnja dosegne najveće planirane količine. Serijska je proizvodnja započela, a u tijeku su pripreme za značajno povećanje količina u rujnu. Hvala svim članovima tima jer bez njihovog velikog truda i angažmana ovo sve ne bi bilo moguće.“, govori **Renata Penava**, voditeljica projekta interijera.

Najbolji veliki izvoznik u 2018.

Na 14. konvenciji hrvatskih izvoznika održanoj u zagrebačkom hotelu Westin, pod nazivom Uloga izvoza u modernoj gospodarskoj politici, dvanaesti je put dodijeljen Zlatni ključ, nagrada koja se dodjeljuje najuspješnijim hrvatskim izvoznicima. Zlatni ključ za najboljeg velikog izvoznika za 2018. godinu dobio je AD Plastik. Nagradu je predsjedniku Uprave AD Plastika **Marinku Došenu** uručio predsjednik Vlade RH Andrej Plenković. Marinko Došen tom se prigodom zahvalio u ime svih dobitnika nagrade Zlatni ključ.

„Ovo priznanje je potvrda kako smo dobro postavili planove i kako svoje poslovanje usmjeravamo u pravilnom smjeru, ali za nas je ona prije svega obveza kako bismo u budućnosti bili još bolji. Pozdravljamo mjere i inicijative koje Vlada poduzima kako bi nama izvoznicima olakšala poslovanje na iznimno zahtjevnom globalnom tržištu. Vjerujem kako će u budućnosti biti još odlučnija u potporama hrvatskoj proizvodnji i izvozu koji su oskosa gospodarstva. Kako bismo

uspješno poslovali na svjetskim tržištima moramo biti konkurentni, a to je moguće samo uz smanjenje poreznog i troškovnog opterećenja poslovanja. Ujedno s nestrpljenjem iščekujemo i podržavamo uvođenje eura jer to će izvoznicima uvelike olakšati poslovanje.“, istaknuo je **Došen**.

Osim AD Plastika nagrađeni su najuspješniji izvoznici u raznim kategorijama. Tako je najbolja srednja tvrtka Tehnix, najbolji izvoznik u kategoriji malih i mikro tvrtki Tremak, dok je u kategoriji najinovativnijih izvoznika nagrađena tvrtka Alpro. Osim u kategoriji velikih poduzeća, AD Plastik je bio nominiran u još tri kategorije i to Najbolji izvoznik u Sloveniju, Najbolji izvoznik u Francusku te u kategoriji Najinovativniji izvoznik.

Prema podacima FINA-e za 2018. godinu, izvoznici čine manje od 15 posto poduzeća u Hrvatskoj, a zapošljavaju 52 posto ukupno zaposlenih radnika te imaju više od 70 posto udjela u ulaganjima u razvoj.

„Ovo priznanje je potvrda kako smo dobro postavili planove i kako svoje poslovanje usmjeravamo u pravilnom smjeru, ali za nas je ona prije svega obveza kako bismo u budućnosti bili još bolji.“, istaknuo je Došen.

Predsjednik Vlade Andrej Plenković istaknuo je prilikom dodjela nagrada kako aktivnosti izvoznika treba podržati i poticati, što njegova Vlada brojnim mjerama i čini. „Prije dvije i pol godine zacrtali smo jasne ciljeve. Želimo zdravi rast koji nije rast na zaduženju već na smanjivanju našega javnoga duga, odgovornoj proračunskoj politici, proračunskom višku, boljoj apsorpciji europskih sredstava, odgovornoj politici, provođenju strukturalnih reformi kao i na privlačenju stranih investicija,“ rekao je Andrej Plenković.

Iz Mađarske dijelovi za Audi, BMW i Suzuki

Nedavno su ugovoreni novi poslovi za europsko tržište ukupne vrijednosti **10,2 milijuna eura**, među kojima su i prvi poslovi za mađarsku tvornicu AD Plastik Grupe od početka njezine integracije. Za tržište Mađarske dogovoreni su poslovi za vozila Suzuki Vitara i S Cross, Audi A3 i Audi A3 CC te BMW 3, sveukupne vrijednosti **3,6 milijuna eura**. Glavni udio u realizaciji Tisza Automotivea ima Suzuki, a upravo za vozila Vitara i S Cross ugovoreni su novi poslovi proizvodnje obloga hladnjaka.

„Iako se ne radi o financijski velikom projektu, ova je nominacija važna zbog kontinuiteta suradnje s ovim renomiranim proizvođačem i najvećim kupcem u našoj mađarskoj tvornici. Uspostavili smo vrlo važnu suradnju naših službi razvoja koja

će zasigurno rezultirati nekim novim realizacijama i izazovima“, izjavio je **Toni Štambuk**, direktor prodaje za EU tržišta.

S kupcem Alro ugovoreni su **2,2 milijuna eura** vrijedni poslovi proizvodnje vanjskih obloga vrata i komponenti branika za Audijeva vozila, a s kupcem SMP ugovorena je proizvodnja krovnih letvica za vozila BMW 3 u vrijednosti od **0,9 milijuna eura**. Navedeni poslovi realizirat će se na mađarskoj proizvodnoj lokaciji koja trenutno proizvodi i dijelove za Bentley, proizvođača s iznimno visoko postavljenim standardima kvalitete. Najveći dio realizacije za Bentley čini proizvodnja plastičnih komponenti koje se oblažu specijalnom kožom isporučenom od kupca koji strogo nadzire proces. „Do

kraja 2019. godine planirana je potpuna integracija Tisza Automotivea u sustav AD Plastik Grupe te nakon reorganizacije koju provodimo i planiranih investicija, lokacija u Mađarskoj bit će potpuno sprema za nove poslove i izazove. Tvornica ima veliki potencijal i sigurno će doprinjeti našem pozicioniranju kao jednog od vodećih globalnih dobavljača na području istočne Europe“, rekao je **Daniel Kovač**, direktor tvornice Tisza Automotive.

AD Plastik Grupa ugovorila je i nove poslove sa svojim dugogodišnjim kupcima Renault Grupom i Hellom. Proizvodit će nosače radara za vozila Renault Traffic ukupne vrijednosti **1,5 milijuna eura** te kućišta svjetla za vozila Nissan Navara i Volvo V40 ukupne vrijednosti **5,1 milijun eura**.

Napokon i u Kalugi

Modul nabave odnedavna koristi i naša tvornica u Kalugi. Implementacija ovog modula počela je krajem 2012. godine u Hrvatskoj, zatim 2018. u Mladenovcu i Togliattiju, a od lipnja ove godine implementiran je i u Kalugi. Sada konačno sve kompanije unutar AD Plastik Grupe, koje imaju Promis, koriste modul nabave kao sredstvo za upravljanje naručivanjem i zalihamama materijala.

Ohrabreni pozitivnim iskustvom iz prijašnjih implementacija i sa zdravom dozom opreza, ove smo godine krenuli u još jednu avanturu uvođenja modula nabave i to u Kalugi. Pogledavši tim koji sam poveo ususret ovom izazovu, s osmehom sam sjeo u Aeroflotov avion. Proveli smo ugodan tjedan s kolegama u Kalugi,

objašnjavajući kako će im modul nabave život učiniti lakšim. Kao terenski operativac, navikao na prašinu, znoj i žuljeve, sa sobom sam poveo **Anamariju Batina**, IT podršku koja lijevom rukom tamani bugove u svemiru Promisa, **Maju Crnjak**, MRP kuharicu koja svaki dan kuha nešto novo kako bi nahranila svježim podacima gladne adepeovce diljem Europe i Rusije te **Maju Budzovačić**, B2B eksperticu oboružan strpljenjem koja raspetljava čvorove na EDI konekcijama.

Implementacija modula nabave samo je prvi korak, ali i najvažniji, prema maksimiziranju efikasnosti procesa nabave i logistike. Sam proces uvođenja prošao je bez većih izazova, prvenstveno zahvaljujući predanom radu združenih

snaga zaposlenika Grupe. Posebno bih se zahvalio **Marini Pozdnyakovo** na domaćinstvu i želji za dodatnim znanjima koja me ostavlja u ugodnom uvjerenju kako će modul nabave u Kalugi zaživjeti punim plućima. Hvala i **Sergeyu Grigorjevu**, **Anastasiyi Simonenko**, **Olgi Tomakh**, **Tatyani Lavrushkina**, **Valeriyi Chvokina**, **Maryji Antonova** i **Ninu Kačanskom** što su nam uljepšali boravak u tvornici i bili na raspolaganju u svakom trenutku za sva pitanja. Nadam se kako ćemo se uskoro opet vidjeti.

Denis Miletović

Pet novih vozila s našim rukohvatima

AD Plastik Grupa dogovorila je nove poslove za europsko tržište ukupne vrijednosti **46,8 milijuna eura**. U tvornicama grupacije proizvodit će se različite komponente za više modela vozila PSA i FCA Grupe. Proizvodnja većine ugovorenih poslova trebala bi započeti već sljedeće godine, a projekti će trajati od četiri do deset godina.

Dogovorena je proizvodnja rukohvata za **Peugeot 208, Peugeot 2008, Citroen DS3 Crossback i Opel Corsu**, a vrijednost ovog projekta je **20 milijuna eura**. Rukohvati su jedan od proizvoda koje PSA Grupa želi standardizirati za više modela vozila, što je dodatna prilika za unapređenje suradnje s ovim proizvođačem.

Rukohvati AD Plastik Grupe krasiti će i novi Jeep Compass, vozilo iz obitelji FCA Grupe, a vrijednost ovog posla je **6,8 milijuna eura**. Povećanje postojećih količina i novi poslovi koji su dogovoreni, popunit će i kapacitete tvornice u Mladićevcu gdje će se prvi puta proizvoditi rukohvati za vozila PSA Grupe.

Za PSA Grupu po prvi put se proizvode bojene komponente, što potvrđuje značajan razvoj i unapređenje suradnje s ovim kupcem. Dogovorena je proizvodnja bočnih letvica vrijedna **tri milijuna eura** za jedan od najprodavanijih modela ovog proizvođača **Citroen C3**.

S nestrpljenjem se očekuje predstavljanje nove generacije električnog Fiata 500e, najavljeno za Geneva International Motor Show 2020. godine. Ovo će vozilo krasiti veliki broj komponenti interijera i uvodnici zraka proizvedeni unutar AD Plastik Grupe. Vrijednost ovog projekta je **13,9 milijuna eura**, a posebno je zanimljivo kako je to još jedno vozilo na električni pogon u portfelju Grupe. Time se potvrđuje siguran smjer daljnog rasta i razvoja u kategoriji sve zastupljenijih električnih vozila.

Unutarnje obloge motora za vozilo Opel Adam Crossback također će se raditi u tvornicama grupacije, a ovaj je posao vrijedan **1,4 milijuna eura**. Opel je novi član PSA obitelji i ovo je prvi posao dogovoren s ovim kupcem od njihovog prijapanja. Već sljedeće godine započet će proizvodnja nosača zvučnika za vozila Citroen Picasso i C-Elysee vrijedna **1,7 milijuna eura**.

S nestrpljenjem se očekuje predstavljanje nove generacije električnog Fiata 500e, najavljeno za Geneva International Motor Show 2020. godine. Za razliku od svog prethodnika, ovaj će se model proizvoditi u Evropi i trebao bi stići na znatno veći broj svjetskih tržišta. Ovo će vozilo krasiti veliki broj komponenti interijera i uvodnici zraka proizvedeni unutar AD Plastik Grupe. Vrijednost ovog projekta je **13,9 milijuna eura**, a posebno je zanimljivo kako je to još jedno vozilo na električni pogon u portfelju Grupe. Time se potvrđuje siguran smjer daljnog rasta i razvoja u kategoriji sve zastupljenijih električnih vozila.

Poboljšanja u Mađarskoj

U pogonu ekstruzijskog puhanja u Tisza Automotiveu, instalirana je nova oprema koja će omogućiti značajno brže procese bez gubitka vremena pri odnošenju deflesirane plastike u posebni odjeljak za mljevenje i vraćanje samljevenog re-granulata u proizvodnju. Poboljšanja olakša-

vaju proces i samim zaposlenicima koji će, umjesto slaganja deflesirane plastike u metalne kaveze i transportiranja u odjeljak za mljevenje, ubuduće direktno transportirati u mlin na mljevenje uz pomoć transportnih traka. Time se izbjeglo čekanje hlađenja plastike i međusobno

lijepljenje u metalnim kavezima, a samim time se znatno smanjilo vrijeme hlađenja i puhanja u procesu ekstruzijskog puhanja. Ovim se procesom ujedno dobije čisti re-granulat bez mogućnosti miješanja s ostalim nepotrebnim materijalima i supstancama. Inicijator ovog projekta je **Mile Đorđević**, a u njegovoj implementaciji sudjelovali su **Sneider Balazs** i **Toth Ferenc**.

Klimatizacija pogona Solin

Zbog poboljšanja radnih uvjeta, posebno u vrućim ljetnim mjesecima, pokrenut je i realiziran projekt klimatizacije pogona radne jedinice Solin. To će poboljšati radne uvjete i u zimskim mjesecima, ali zbog velikog utjecaja strojeva na toplinsko opterećenje, sustav se morao dimenzionirati s naglaskom na režim hlađenja. Prilikom odabira optimalnog tehničkog rješenja, misao vodilja bila je zadovoljavajuća količina dobave svježeg rashlađenog zraka u pogonu kada u njemu boravi istovre-

meno 250 ljudi. Odabранo je tehničko rješenje koje se sastoji od 22 kompleta razdvojenih klima uređaja, točnije od 22 vanjske i 27 unutarnjih kanalskih jedinica ukupne snage rashlade preko 600 kW. Iz kanalnih jedinica klimatizirani se zrak dovodi na 88 spuštenih pozicija, pazeći da brzina strujanja nije veća od 2 m/s. Instalacija sustava započela je u ožujku, a njegova puna funkcionalnost realizirana je početkom lipnja. Zbog povećanja obujma posla i dolaska novih strojeva, po-

stojeći sustav hlađenja tehnološke vode postao je preopterećen. Zato je pokrenuta nabava nove rashladne centrale pa je instaliran rashladnik vode kapaciteta hlađenja 797 kW. U tijeku je zadnja faza implementacije, odnosno automatizacija i optimizacija cijelog sustava čime će se poboljšati i energetska učinkovitost u samom procesu.

Edo Bacci

Transfer vizira i obloga mjenjača

U drugu je polovinu godine naša tvornica u Mladenovcu ušla pojačana novim grupama proizvoda. Započela je proizvodnja pregovanih i bojenih vizira te obloga mjenjača LHD i RHD za FCA Grupu. Glavne sastavne komponente ovih pozicija brizgaju se u Mladenovcu, odakle se nakon montaže gotovih proizvoda isporučuju kupcu. Za potrebe ovog posla izvršen je transfer opreme i tehnologije iz solinske tvornice pa je tako dopremljeno pet alata za injekcijsko prešanje, dvije naprave za ultrazvučno zavarivanje, pripadajući kontrolnici i šablonе za pred montažu. Tome su prethodile temeljite

pripreme i organizirana je posjeta predstavnika odgovarajućih službi iz tvornice Mladenovac solinskoj tvornici te su razmijenjena iskustava. Nakon priprema za prihvat u Mladenovcu, dostavljeni su alati i naprave te su uspješno provedene prve probe injekcijskog prešanja i ultrazvučnog zavarivanja zajedno s predstavnicima službe tehnologije RJ Solin. U lipnju je bez većih poteškoća započela i serijska proizvodnja. Zaposlenici se svakodnevno dodatno obučavaju prema visoko postavljenim kriterijima kvalitete i uspješno obavljaju propisane proizvodne operacije. Ovo je još jedno u nizu iskustava u

kojem se suradnja između dvije lokacije pokazala nadasve uspješnom i učinkovitom. To je potvrda sigurnosti i povjerenja te ispravno postavljenih komunikacijskih puteva, posebice zaposlenicima koji su direktno sudjelovali u prijenosu sredstava i tehnologije. Ova je suradnja jako dragocjena zbog daljnog rasta i razvoja tvornice u Mladenovcu čiji se spektar proizvoda interijera vozila, uz dobro poznate rukohvate, dodatno proširuje.

Dragan Đurđević

Smanjenje troškova proizvodnje

U svim fazama proizvodnog procesa, djelatnost odjela tehnologije i razvoja AD Plastik Togliattija oduvijek je bila usmjerena na smanjenje troškova proizvodnje. Neprekidno se poduzimaju mjere za smanjenje troškova pokretanja proizvodnje pri prilagodbi po grupama procesa (grupe identičnih materijala) i raspoređivanje po radnim centrima. Mogućnosti su se u

tom smislu proširile prilikom rada na novoj dvostupanjskoj liniji ekstruzije. Grupa serijskih procesa za vodilice prozorskog stakla X52 definirana je na temelju pri-padnosti prema grupi materijala nove linije. Uz podršku kolega iz odjela razvoja u Solinu, projektiran je i proizведен univerzalni adapter za postojeće serijske procese te su dodatno proširene zone

grijanja za novu liniju. Kao rezultat tim-skog rada na prebacivanju serijskog procesa na novu liniju ekstruzije, uspjeli smo povećati produktivnost procesa ekstruzije za vodilicu prozorskog stakla X52 u projektu za 27 posto te smanjiti troškove podešavanja za 65 sati, a smanjili smo i gubitke pri zamjeni materijala za 650 kg materijala godišnje. Otvorene su drugačije perspektive za uvođenje novih tehnologija i rješenja modernizacije te poboljšanje svih procesa i radnih centara. Tim koji je najzaslužniji za produktivan početak rada na smanjenju troškova proizvodnje korištenjem novih rješenja čine: Toni Dobrošević, Aleksej Rass, Maksim Anaškin, Igor Šuruhin i Valerij Mosejko.

Dmitrij Vlasov

Most između poduzeća i investitora

AD Plastik je u travnju 2019. godine po prvi put održao dan za investitore u vlastitim prostorijama pogona na Jankomiru. Tom prilikom svi pridošli analitičari i investitori imali su priliku, uz stručan nadzor, prošetati tvornicom te uživo vidjeti kako izgleda cjelokupan proces izrade automobilskih dijelova.

U prošlom smo broju predstavili koncept korporativnog upravljanja te iznijeli razloge zašto je za kompanije važno održavati visoke standarde korporativnog upravljanja. Pritom smo zaključili kako se transparentnost nalazi u samim temeljima dobrog korporativnog upravljanja, a to uključuje pravovremeno izvještavanje investicijske javnosti o svim relevantnim informacijama vezanim za poslovanje poduzeća. Nastavno na taj pregled, detaljnije ćemo analizirati odjel čiji je zadatak investicijskoj javnosti dostaviti sve relevantne informacije, odjel za odnose s investitorima (eng. Investor relations).

Za početak, definirajmo koje su uopće obaveze jednog takvog odjela. Odjel za odnose s investitorima prisutan je u većini srednjih i velikih javnih poduzeća. Njegova je zadaća pružati investitorima točan prikaz poslovanja poduzeća što pomaze privatnim i institucionalnim ulagачima prilikom donošenja odluke o kupnji i prodaji dionica tog poduzeća. S obzirom na usku suradnju koju odjel odnosa s investitorima ostvaruje s raznim osobama koje možemo zvati investicijskom javnošću, možemo ga promatrati kao most koji povezuje zainteresirane ulagatelje s poduzećem. Također, zbog toga ga možemo promatrati kao izvor informacija za pružanje tržišne inteligencije internom korporativnom upravljanju.

Timovi unutar odjela za odnose s investitorima obično su zaduženi za koordinaciju sastanaka dioničara, objavljivanje finansijskih podataka te predstavljanje poduzeća prilikom razgovora s analitičarima. Za razliku od odjela za odnose s javnošću, koji također služi kao poveznica poduzeća s investicijskom javnošću, članovi odjela za odnose s investitorima moraju biti čvrsto integrirani i u računovodstveni odjel tvrtke.

Uz Dan investitora, koji je bio u organizaciji samog poduzeća, AD Plastik je također sudjelovao i na konferenciji Slovenski i hrvatski investicijski dani, koju su organizirale Zagrebačka i Ljubljanska burza.

Što se tiče samih aktivnosti koje su povezane s odjelom za odnose s investitorima, AD Plastik je u travnju 2019. godine po prvi put održao dan za investitore u vlastitim prostorijama pogona na Jankomiru. Tom prilikom svi pridošli analitičari i investitori imali su priliku, uz stručan nadzor, prošetati tvornicom te uživo vidjeti kako izgleda cjelokupan proces izrade automobilskih dijelova.

Uz Dan investitora, koji je bio u organizaciji samog poduzeća, AD Plastik je također sudjelovao i na konferenciji Slovenski i hrvatski investicijski dani, koju su organizirale Zagrebačka i Ljubljanska burza.

Slovenski i hrvatski investicijski dani mjesto su susreta slovenskih, hrvatskih i međunarodnih investitora te eminentnih izdavatelja sa Zagrebačke i Ljubljanske burze, a sve s ciljem da se kroz niz individualnih i grupnih sastanaka omogući neposredan kontakt kompanija i investitora. Pritom je važno naglasiti kako je navedena konferencija ove godine zabilježila rekordan odaziv, s ukupno 338 sastanaka prijavljenih od strane investitora, dok su kompanije u konačnici održale 255 individualnih i grupnih sastanaka. Iz Hrvatske je ove godine na konferenciji sudjelovalo osam kompanija - AD Plastik, Arena Hospitality Group, Atlantic Grupa, Hrvatski telekom, INA, Podravka, Valamar Riviera i Zagrebačka burza, dok su Sloveniju predstavljale tvrtke Krka, Luka Koper, NLB, Petrol, Pozavarovalnica Sava, Telekom Slovenije i Triglav Grupa. Sudjelovalo je također i 28 investicijskih društava i banaka, koja su predstavljala 63 analitičara i investitora iz Češke, Estonije, Hrvatske, Litve, Slovenije, Švedske, Švicarske, Velike Britanije i SAD-a.

Filip Gracin
InterCapital

Razvoj komunikacijskih vještina

U Mladenovcu je prepoznata potreba za razvojem takozvanih „soft skills“ ili mehanih vještina zaposlenika koje su u današnjem poslovnom svijetu iznimno važne. Organizirana je dvodnevna radionica na temu „Razvoj komunikacijskih vještina“ u Oplencu koju su pohađali rukovoditelji i ključni kadrovi ADP-a. Radionicu koja je

obuhvaćala nekoliko globalnih tema pa se tako prvo dana govorilo o stilovima komunikacije, načinu komunikacije sa stilom, motiviranju suradnje i adekvatnim povratnim informacijama vodila je stručna suradnica HRPartnersa iz Srbije Stanislava Nestorović. Održane su i praktične vježbe prevencije sukoba, određenih

stilova komunikacije i kako oni reagiraju pod pritiskom, održavanja produktivnih sastanaka, usmjerenosti i usredotočenosti prema cilju i postavljanja SMART ciljeva. Polaznici su se upoznali i s emocionalnom inteligencijom te njezinom primjenom u trenucima promjena unutar kompanije. Vrlo zanimljiva je bila i tema „Ja sam OK – ti si OK“ koja je govorila o socijalnoj inteligenciji u biznisu. Radioniku su pohađali **Kalajžić Andrija, Rosandić Uglješa, Vuković Željko, Marinković Duško, Lukićić Nataša, Dailoski Zorica, Đorđević Goran, Matić Bratislav, Kostadinović Darko, Milutinović Stefan, Koprivica Goran, Todorović Nikola, Zokić Veselin i Jocić Vukica**, koji nisu kritili zadovoljstvo nakon završene edukacije. „Ovakve su nam edukacije potrebne što češće jer potiču rad i samu komunikaciju, bilo individualnu ili timsku. Do neke sljedeće radionice ostaje nam primijeniti naučene tehnike i alate te savladati vještine učinkovite poslovne komunikacije,“ izjavila je **Zorica Dailoski**.

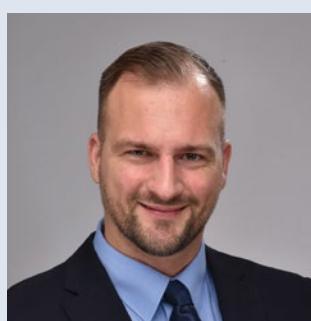
Novi Adepeovci

Zoltán Vincze
Direktor Tisza Automotivea

Završio je Tehnički fakultet u Debrecenu 1993. godine te postao inženjer strojarstva, hidraulike i pneumatike. Svoju karijeru započeo je u Buchmann-MOM Rt kao tehnički rukovoditelj te napredovao na radno mjesto voditelja proizvodnje. Flextronics International bio je njegov drugi poslodavac gdje se zaposlio kao voditelj smjene te nakon toga postao operacijski menadžer. Svoju karijeru nastavlja kao COO u Kingspan Hungary, a 2007. godine prelazi u Velux Magyarország LKR kao operacijski menadžer. Dvije godine kasnije postao je njihov

generalni direktor, a tijekom rada završio je MBA na Sveučilištu u Budimpešti. Zoltán ima dvadesetogodišnje iskustvo u rukovođenju složenim proizvodnim okruženjem kroz razvoj i provedbu strategija i poslovnih planova. Poznaje *lean* metodologije, upravljanje promjenama te korporativne financije, račun dobiti i gubitka (P&L) i upravljanje učinkom. Posjeduje izvrsne komunikacijske i interpersonalne vještine, analitičnost te sposobnost rješavanja problema. Tečno se služi engleskim jezikom.

Tonći Dugeč
Pomoćnik direktora RJ Zagreb

Tonći je stručnjak za kvalitetu u teoriji i praksi koje je stekao kroz dugogodišnje iskustvo i paralelnu obuku. Posjeduje međunarodno iskustvo u Indiji, Kini i Brazilu, a rođen je u Berlinu gdje je završio srednju školu za CNC operatera. Po završetku škole započeo se kao CNC operater u GHH-Borsigwerke, a nedugo nakon toga prelazi u BMW Grupu gdje je radio do samog dolaska u AD Plastik. Karijeru je počeo kao stručnjak za proizvodnju, a tijekom rada upisao je i studij konstrukcijskog strojarstva te postao državni inženjer. Nakon toga upisao je i robotiku te postao prvostupnik mehatronike. Istovremeno, napredovao je u svojoj karijeri pa je

u BMW Grupi radio kao stručnjak kvalitete za upravljanje dobavljačima, potom proizvodnje motora, a kasnije i kvalitete za audite procesa i proizvodnje. Posljednje tri godine radio je kao inženjer kvalitete za nove projekte vozila u proizvodnji. Posjeduje iskustvo i napredna znanja u proizvodnoj tehnologiji, planiranju proizvodnje, upravljanju proizvodnim pogonima, *lean* menadžmentu i kontroli proizvodnje. Povezuje tehnologiju proizvodnje, upravljanje kvalitetom i upravljanje projektima, a poduzetničko razmišljanje, asertivnost, visoka razina motivacije i kooperativnost upotpunjaju sliku o njegovom načinu rukovođenja i osobnosti.

Razvoj brizganih proizvoda

U sklopu plana obrazovanja, za tim inženjera razvoja proizvoda organiziran je cijeli niz edukacijskih radionica. Radionice u trajanju od dvanaest tjedana započele su u veljači, a provodile su se dinamikom prilagođenoj radnim zadacima i projektima. Razvojni tim brizganja u sastavu Darko Kulenović, Danijela Tadin, Stipe Poljak, Dino Balancin, Mate Obradović, Luka Čavala, Dino Brekić, Uroš Pavlović, Toni Vladislavić, Ante Palinić, Mate Rajčić, Ivan Peko, Robert Cepika i Mate Gojsalić, usavršio je svoja znanja u raznim područjima. Usavršavali su tako pripreme planiranja razvoja, Catia modeliranje, Abaqus, DFMEA, PFMEA i knjigu interaktivnog dizajna, remodeliranje temeljeno na rezultatima FEM i rheology analize, *design to cost* i KPI-eve.

„Tijekom trajanja obuke iskoristio sam stečena znanja iz DFMEA na novom razvojnom projektu i uvelike mi je pomo-

glo u radu.“, istaknuo je **Stipe Poljak**, inženjer razvoja proizvoda. Svi su polaznici izuzetno zadovoljni edukacijom, a posebno ih se dojmio predavač Gašper Cafuta čija im predavanja uvelike pomažu u trenutnim projektima. „Najviše mi se svidio pristup Gašpera Cafute koji je iznimno

profesionalan i trudio nam se prenijeti znanja na način da ih odmah nakon obuke možemo samostalno koristiti. Osim toga, i nakon same obuke uvijek nesobično pomaže i odgovara na sve dodatne upite“, rekao je viši inženjer razvoja proizvoda **Robert Cepika**.

B2Run

Iako malo kasnimo s objavom, nismo mogli ne zabilježiti trud i rezultate kolega na sada već tradicionalnom proljetnom B2Runu u Splitu. „Bila je odlična atmosfera, a posebno sam ponosna na kolegice jer je naš ženski tim osvojio treće mjesto. Ovo druženje uvelike doprinosi boljem upoznavanju i posljedično boljoj komunikaciji i radu.“, rekla je **Sandra Kovačić** iz RJ Zagreb. Na utrci je prvi puta sudjelovala **Tea Lokas** iz solinske pravne službe koja je izjavila: „Odlično sam se zabavila iako mi tijekom trčanja i nije baš bilo zabavno. Bravo za sve adepeovce, posebice za žensku ekipu. Dogodine idemo po pehar.“

Boje AD Plastika na splitskoj Rivi branili su: **Mario Barunica, Jozefina Zagorec, Dario Žitković, Ivančica Živčić, Juraj Živčić, Stjepan Bukal, Maja Čulig, Ivana Filipović,**

Milan Jelovac, Duje Klepo, Antonio Kovacević, Sandra Kovačić, Ivan Kožić, Andreja Krišto, Lea Mandić, Marko Fuček, Miran Milaković, Žana Nevjestačić, Marko Petrović, Karlo Repar, Goran Skorup, Josip Barić, Marin Boban, Ante Budimir,

Iva Buljubašić, Marija Grubišić, Katarina Gudelj, Zvonimir Jurun, Irena Kasun, Igor Kundid, Tea Lokas, Dino Petrović, Dragan Planjanin, Jovica Pokrajac, Martina Ratković, Hrvoje Romić, Nela Stančić Dundić, Ani Tomaš, Sanja Drobac.

ADP PROMOCIJE

BRANKO DURDOV

- pomoćnik direktora RJ Solin

> savjetnik proizvodnih operacija Grupe

MARIJA POROBIJA

- poslovotkinja proizvodnje

> pomoćnica rukovoditelja proizvodnje

MILAN MATIĆ

- poslovođa proizvodnje

> pomoćnik rukovoditelja proizvodnje

JURICA VUKOVIĆ

- razvojni projektant

> rukovoditelj informatike

MIRKO PERKOVIĆ

- koordinator prodaje

> voditelj programa

MARIJANA BRKLJAČIĆ

- koordinatorica prodaje

> voditeljica programa

JADRANKA GALETIĆ

- referentica kontrolinga

> koordinatorica kontrolinga

Pisali ste...

Ovo je rubrika koju zajednički uređujemo i sadrži ideje, komentare, prijedloge i pitanja adepeovaca iz cijele grupacije. Tražimo za vas adekvatna pojašnjenja i odgovore unutar kompanije.

Predlažite, komentirajte, pitajte!

Bila bi odlična ideja izgraditi krov iznad dvaju ulaznih vrata proizvodne zgrade. Jedna vrata su do kućice za pušače, a druga kod središnjeg ulaza. Trenutno kad uzmemu suhe kutije iz skladišta, a pada kiša, kutije pokisnu dok ih prenesemo preko dvorišta do stražnjeg ulaza u tvornicu, a trebali bismo pakirati isključivo u čiste i suhe kutije. Dodatno, zbog loše kvalitete asfalta u dvorištu, možemo se vrlo polagano kretati. Prednost krova bila bi što bi s jedne strane dvorišta trebali pripremiti kutije ispred vrata (što je 5 sekundi) i ne bismo unosili prljavštinu i vodu u tvornicu. Unaprijed hvala na odgovoru. István Svordák, vozač viličara (Tiszaújváros)

Zahvaljujemo na ideji i sugestiji i svakako ćemo razmotriti mogućnosti investiranja u izradu krova te ćemo nastojati to uklopiti u sljedeći investicijski ciklus. (Daniel Kovač)

Zaposlen sam od 1. ožujka ove godine i zanima me imam li pravo korištenja, točnije odnosi li se i na mene kolektivni godišnji odmor? (Solin)

Zaposlenici koji se prvi put zaposle ili koji imaju prekid između dva radna odnosa duži od osam dana, stječu pravo na puni godišnji odmor nakon šest mjeseci neprekidnog radnog odnosa kod toga poslo-

davca. Oni koji ne ispunjavaju prethodno navedeni uvjet za stjecanje prava na godišnji odmor, imaju pravo na razmjerno korištenje dijela godišnjeg odmora. To je jedna dvanaestina godišnjeg odmora za svaki mjesec trajanja radnog odnosa. Prema Zakonu o radu, raspored korištenja godišnjih odmora utvrđuje poslodavac najkasnije do 30. lipnja tekuće godine, uzimajući u obzir potrebe organizacije rada i mogućnosti za odmor raspoloživih zaposlenicima. Kada poslodavac donese odluku o korištenju kolektivnog godišnjeg odmora, ona se odnosi na sve zaposlenike koji su ostvarili pravo na godišnji odmor sukladno gore navedenim odredbama. Pojedini direktori mogu donijeti drugačiju odluku za svoju organizacijsku jedinicu, u skladu s neophodnim obavljanjem pojedinih poslova. Ukupan broj dana godišnjeg odmora na koje zaposlenici imaju pravo, definirani su člancima 16., 21. - 26. Kolektivnog ugovora. Ako su vam potrebna dodatna pojašnjenja ili uvid u Kolektivni ugovor, možete se obratiti u službu ljudskih resursa. (Mogi Drezga Janković)

Na oglašnim pločama u pogonima često pišu važne obavijesti, ali ih zbog nedostatka vremena rijetko čitamo. Može li se postaviti kakva ploča pokraj izlaza gdje bi nam informacije vjerojatno bile dostupnije? (Zagreb)

U procesu je nabava samostojećih oglasnih ploča za Zagreb I i II koje će se pozicionirati na upadljiva i dostupna mesta, a imat ćemo u vidu i vaše prijedloge. Vjerujemo kako će tako informacije biti vidljivije svim zaposlenicima. (Gordana Grgić)

Postoji li ikakva šansa da se dogovori s Hrvatskim željeznicama otvaranje stanice pokraj tvornice u Solinu kako bi se zaposlenicima omogućilo putovanje vlakom? Javni gradski prijevoz u Splitu nije najbolje riješen pa nam je za dolazak iz centra grada do tvornice potrebno promjeniti više autobusnih linija, a autobusna stanica je dosta daleko od ulaza u tvornicu. To je razlog što većina nas dolazi na posao automobilom. U razgovoru s kolegama naišli smo na oduševljenje idejom, a sam vlak prolazi odmah pored parkirališta tvornice. S obzirom kako su uveli „metro“ Kopilica – trajektna luka, može li se razmotriti ovaj prijedlog? Hvala i pozdrav.

Hvala vam na prijedlogu i pokušat ćemo razgovarati s Hrvatskim željeznicama da vidimo postoji li uopće takva mogućnost i što to njima znači za prometovanje. O rezultatima razgovora ćemo vas obavijestiti. (Sanja Drobac)

Predložite, komentirajte, pitajte!

Svoje komentare, prijedloge i pitanja ubacite u ADP Sandučić ili pošaljite na e-adresu:
sanducic@adplastik.hr

Trening za mozak

Marya Antonova

U mom poslu istovremeno ste upravljač i asistent. Morate razumjeti sve procese - od proizvodnje, logistike, računovodstva, životnog vijeka projekta i mnoge druge. Ponekad je teško, ali je vrlo zanimljivo. Znatiželjna sam po prirodi i volim nove spoznaje i učenja, dublje i detaljnije upoznavanje procesa, a u ovom poslu toga ne nedostaje.

Samozatajna i tiha, a istovremeno vrlo savjesna i profesionalna, epiteti su kojima kolege najčešće opisuju Mariju Antonovu, voditeljicu financija i kontrolinga u AD Plastik Kaluga. Ova je tridesetdvodgodinjakinja još od svog djetinjstva znala kako će njezina buduća profesija biti vezana uz ekonomiju i financije. Matematika i analiza oduvijek su bile njezina strast pa ne čudi kako je Fakultet financija i kredita završila s počastima. Marljivo se godinama pripremala za studij jer je znala što istinski želi, a bio je to smjer upravljanje financijama. Sa svojih 18 godina istovremeno je počela i raditi, i to prvotno kao specijalist prve kategorije Državne statistike regije Kaluga, a kasnije kao glavna carinska inspektorica Kaluške carine.

telj financija i kontrolinga na toj lokaciji i uživa u poslu koji radi. „U mom poslu istovremeno ste upravljač i asistent. Morate razumjeti sve procese - od proizvodnje, logistike, računovodstva, životnog vijeka projekta i mnoge druge. Ponekad je teško, ali je vrlo zanimljivo. Znatiželjna sam po prirodi i volim nove spoznaje i učenja, dublje i detaljnije upoznavanje procesa, a u ovom poslu toga ne nedostaje.“, govori Marija.

S tolikom lakoćom i osmijehom na licu priča o pripremi i analizama potrebnih pokazatelja za kvalitetno planiranje, upravljanje, koordinaciju aktivnosti i finansijskih tokova da vam se na trenutak učini kako slušate vrlo zanimljivu radio dramu. U razgovoru s njom, čak se i neza-

Rado se opušta uz dobre knjige različitih žanrova ili sudjelujući u intelektualnim i avanturističkim igrama, koje smatra odličnim treningom za svoj mozak. Svoje jutro započinje sa srećom na licu, sa zadovoljstvom ide na posao i s radošću se navečer vraća kući. Užitak je to življena baš po njenoj mjeri.

„Tamo sam stekla prva radna iskustva u računovodstvu i vođenju računovodstva. To mi je pomoglo u dalnjem razvoju karijere. S obzirom da živim u regiji koja ima razvijenu automobilsku industriju, koju smatram jednom od najperspektivnijih, odlučila sam kako karijeru želim nastaviti u toj industriji. Poslala sam zamolbu u AD Plastik Kaluga i dobila pozitivan odgovor,“ priča nam Marija.

U AD Plastiku se zaposlila kao specijalistica kontrolinga i bila je zadužena za pripremu finansijskih izvještaja, analizu i prognozu aktivnosti kompanije. Bilo je to 2013. godine, a od 2014. do 2016. godine obnašala je dužnost direktorice AD Plastik Kaluge. Danas je Marija vodi-

nimljiva finansijska terminologija učini kao vrlo zanimljiva tema za debatiranje.

Svoje slobodno vrijeme Marija voli provoditi aktivno pa tako koristi svaku priliku za putovanja i otkrivanja novih kultura. Iako je prvi puta u Hrvatsku došla poslom, jako joj se svidjela pa je čak odlučila naučiti hrvatski jezik. „Hrvatsku sam zavoljela na prvi pogled i odlučila sam naučiti jezik. Engleski sam učila tijekom školovanja i njime se svakodnevno koristim, ali moje poznавanje hrvatskog mi također pomaže u poslu. Hrvatski je za nas Ruse puno jednostavniji od engleskog jer ima dosta sličnih riječi,“ sa smiješkom nam priča na jako dobrom hrvatskom. Ne krije svoje oduševljenje Dal-

macijom, ali i prirodnim ljepotama poput Krke i Plitvica koje želi ponovno vidjeti. Posjetila je Split, Solin, Supetar i Dubrovnik, a osim ljudi s kojima svakodnevno surađuje, u Hrvatskoj najviše voli uživati u hrani i to posebice morskim plodovima.

Rado se opušta uz dobre knjige različitih žanrova ili sudjelujući u intelektualnim i avanturističkim igrama, koje smatra odličnim treningom za svoj mozak. Svoje jutro započinje sa srećom na licu, sa zadovoljstvom ide na posao i s radošću se navečer vraća kući. Užitak je to življena baš po njenoj mjeri.

Nove direktive o autorskim pravima

Primarna je ideja osigurati bolji, učinkovitiji, ali i pravičniji pristup širenju internetskog sadržaja, primjenjujući mjere zaštite autorskih i drugih prava. Sama direktiva regulira ono što je nužno za postizanje cilja, a državama članicama ostavlja prostor za odlučivanje o pojedinostima provedbenih mehanizama.

Početkom je lipnja u Europskoj uniji stupila na snagu dugo očekivana i široko osporavana direktiva o autorskim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu. Države članice imaju dvije godine da navedenu direktivu unesu u svoja zakonodavstva i počnu se ponašati u skladu s njom. Ako ona u potpunosti zaživi, neće biti važno jeste li građanin EU ili države nečlanice kako biste osjetili njezin utjecaj na korištenje internetom.

Dobar potez europskih zakonodavaca je da se ne zabranjuje dijeljenje jako kratkih isječaka članaka, takozvanih gif-ova i meme-ova, te se automatski izuzima nekomercijalne „sakupljače“ znanja poput Wikipedie iz primjene ovog propisa. Tako ćete se i dalje preko društvenih mreža moći, umjesto pisanom riječi, izražavati pokretnim slikama i kreativnim medijskim isječcima.

Primarna je ideja osigurati bolji, učinkovitiji, ali i pravičniji pristup širenju internetskog sadržaja, primjenjujući mjere zaštite autorskih i drugih prava. Sama direktiva regulira ono što je nužno za postizanje cilja, a državama članicama ostavlja prostor za odlučivanje o pojedinostima provedbenih mehanizama.

Ojačavanje položaja autora i izvođača koje donosi, doprinijet će statusu autorskog prava kao intelektualnog vlasništva koje je već zaštićeno Poveljom EU o temeljnim pravima. Nositeljima autorskih i drugih prava (primjerice izdavačima vijesti koji pregovaraju u ime „svojih“ novina) ona omogućava znatno bolji početni položaj u pregovorima s internetskim

platformama te ostvarivanje prihoda za reprodukciju svojih sadržaja.

Kada stavimo po strani činjenično i svrhovito pozitivan efekt koji bi trebao proizvesti, ovaj europski akt uzburkao je razmišljanja mnogih, među kojima su u prvim redovima zagovornici kompanija poput Googlea, Youtubea i Facebooka. Njih je najviše uzdrmala činjenica kako će stupanjem na snagu ove direktive,

mogli primijetiti mali korisnici i „obični“ mediji u smislu smanjenja dostupnog sadržaja i pada kvalitete. Internetskim platformama koje se temelje na postavljanju sadržaja od strane velikog broja korisnika, bit će neophodan „pomoćnik“ za filtriranje sadržaja koji krši autorska prava pri postavljanju samog sadržaja. *Startups* i manji entuzijasti neće si moći priuštiti fizičkog ni digitalnog pomoćnika kako bi novo regulirana praksa zaživjela pa postoji realna opasnost od njihovog istrijebljenja.

Dobar potez europskih zakonodavaca je da se ne zabranjuje dijeljenje jako kratkih isječaka članaka, takozvanih gif-ova i meme-ova, te se automatski izuzima nekomercijalne „sakupljače“ znanja poput Wikipedie iz primjene ovog propisa. Tako

tehnološki gorostasi odgovarati za sadržaj koji korisnici prenesu. Tako će primjerice Youtube, ukoliko odmah ne detektira i ukloni sadržaj koji krši nečija autorska prava, bit izložen plaćanju visokih novčanih kazni. Također, veliki igrači koji su se do sada (samo) bogatili na pregledima svojih korisnika, ubuduće će morati dijeliti prihod s autorima sadržaja.

Članak 13, kao Darth Vader ove direktive, nije negativac samo za gigante. On stavlja naglasak na odgovornost internetskih platformi, umjesto dosadašnje odgovornosti samog korisnika koji dijeli sadržaj. Naime, ova bi odredba mogla dovesti do ograničavanja slobode interneta i izražavanja te dijeljenja sadržaja. To bi itekako

ćete se i dalje preko društvenih mreža moći, umjesto pisanom riječi, izražavati pokretnim slikama i kreativnim medijskim isječcima. Negativne strane primjene ove regulative nisu još kristalno jasne, ali se strahuje od drastičnog smanjivanja broja objavljenih vizualnih i auditivnih uradaka. Nekontrolirana digitalizacija društva ima svoje posljedice koje ne moraju biti nužno negativne ukoliko ih na vrijeme predvidimo, a kada to (ne) uspijemo, onda promišljeno zauzdamo.

Uostalom, i Darth Vader je davno u dalekoj galaksiji rekao: „Zajedničkim snagama možemo okončati ovaj razoran sukob i dovesti red u galaksiju.“

Tea Lokas

Članovi HRPSOR-a u posjeti

Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj, čiji smo član, redovito organizira studijske posjete kompanijama s ciljem razmjene iskustava u provođenju društvene odgovornosti u poslovnoj praksi. Ovog je puta domaćin bila AD Plastik Grupa. Predstavnici Croatia Cementa, Dukata, INE, Končara, Libertasa, Podravke, PwC-a, Ravecona, Regeneracije, Swinga, Valamara, Vetropacka i samog HR PSOR-a posjetili su zagrebačku tvornicu na Jankomiru.

Goste je pozdravio predsjednik Uprave **Marinko Došen**, a **Zoja Crnečki** predstavila je društveno odgovorno poslovanje Grupe. Nakon toga su ih kroz tvornicu proveli **Zlatko Bogadi**, direktor RJ Zagreb i tehnički direktor **Igor Lončar**.

„Velika smo kompanija u hrvatskim razmjerima, ali na globalnoj smo mapi ne tako veliki dobavljač u automobilskoj industriji. To nam daje fleksibilnost na tržištu i unutar industrije koja posebnu pozornost pridaje standardima društveno odgovornog poslovanja. Ostvarujemo izvrsne rezultate i vrlo smo cijenjena kompanija, a za to su prije svega zaslužni stručnost, znanje i rad svih naših zaposlenika. Postavili smo visoke standarde korporativnog upravljanja i društveno odgovornog poslovanja i na njima ćemo ustrajati. Dobri finansijski rezultati omogućavaju nam daljnja ulaganja u razvoj, nove tehnologije, unapređenja i ljudi, ali i mogućnost da pomognemo stvarati bolje i kvalitetnije okruženje u kojem živimo,“ rekao je **Marinko Došen**.

Posjetitelji su pokazali iznimno zanimanje za cijeli proizvodni proces, a zanimljivo je čuti kako nas doživljaju kolege iz drugih industrija.

Mirjana Matešić, ravnateljica HR PSOR-a:

„Imali smo priliku vidjeti tehnološki iznimno napredan pogon proizvodnje dijelova za automobilsku industriju i upoznati se s izvrsnim uspjesima kompanije koja je stopostotni izvoznik. Stalna ulaganja u zaštitu okoliša zahtjev su automobilске industrije, ali još važnije je kako je to opredjeljenje AD Plastika. Zahvaljujemo na organizaciji studijske posjete i ugodnoj atmosferi. AD Plastik nam je dokazao kako je istaknuti član HR PSOR-a.“

koji su ostvareni uz sustavno upravljanje okolišnim i društvenim temama.

Prilikom obilaska modernih proizvodnih pogona video sam najsuvremenije tehnologije za proizvodnju plastičnih dijelova za mnoge svjetski poznate marke automobila. Iz mnoštva zanimljivih informacija iznesenih tijekom obilaska pogona, svakako bih istaknuo kako AD Plastik u svom vlasništvu danas ima čak 25 posto svih robota koji se koriste za proizvodne svrhe u Hrvatskoj!“

Siniša Marijan, predsjednik Uprave Končar – Instituta za elektrotehniku d.d.:

„Izuzetno smo zadovoljni što smo imali priliku razgledati zagrebački pogon na Jankomiru i upoznati se s impozantnom proizvodnjom, organizacijom i rezultatima koje AD Plastik ostvaruje. Oduševljeni smo ovakom visokim stupnjem uređenosti sustava i koordinacije procesa, jer nažlost to je velika rijetkost na našim prostorima.“

Tihomir Premužak, predsjednik Uprave Vetropack Straže d.d.:

„Doista je bilo zanimljivo vidjeti jedan izuzetno uspješan industrijski pogon u vremenima kad je to u Hrvatskoj prava rijetkost. Malo nas je ostalo, izgledamo kao posljednji Mohikanci hrvatske industrije. Možda nove generacije, nove snage to promijene - ostaje nam vjerovati u to, a do tada raditi najbolje kako bi im ostavili uređene i etablirane proizvodne sustave. AD Plastik to apsolutno je. Na svakom koraku vidi se red, a meni je to znak da sustav ima „glavu i rep“. Impresivno je sve što ste nam pokazali. Vrijedna je poštovanja vaša tržišna pozicija s obzirom na izuzetno jaku konkureniju u automobilskoj industriji i to u svakom pogledu – kvaliteta, kapaciteti, troškovi, rezultati, ljudi... Također, ne može proći nezapaženo briga i odgovornost koju pokazujete prema ljudima i okolišu. Da je industrija prepuna različitosti dokazuje vaš „just in time“ princip skladištenja u odnosu na naš kritični minimum od mjesec dana! Ali to je ljepota naših zanata. Želim svima svako dobro i puno uspjeha AD Plastiku!“

Matija Hlebar, voditelj održivog razvoja Podravke d.d.

„Posebno me se dojmilo strateško opredjeljenje poduzeća za održivi razvoj i praksa društveno odgovornog poslovanja. Bez dvojbe sam mogao zaključiti kako na razini predsjednika Uprave i najvišeg menadžmenta postoje svijest i znanje o neraskidivoj povezanosti ekonomске, okolišne i društvene dimenzije poslovanja. A da je tome tako, pokazuju i rekordni finansijski rezultati (poslovni prihodi i neto dobit) u 2018. godini,

Kralježnica - stup života

Vodite li uistinu dovoljnu brigu o vlastitoj kralježnici?! Najčešće, kao i većinu toga, svoju kralježnicu uzimamo zdravo za gotovo dok ne krenu prvi bolovi u leđima. Nažalost, zbog današnjeg načina življenja, više od 80 posto stanovništva ima problema s kralježnicom. Ponekad su to bolovi koje uopće ne povezujemo s kralježnicom ili uzroci za koje smo mislili da na nju nikako ne utječu. Upravo iz tog je razloga u našoj solinskoj tvornici organiziran besplatan pregled kralježnice koji je obavio splitski kiropraktičar dr. Miro Bandalo. Ispričao nam je kako se 90 posto funkcije mozga odnosi na držanje tijela, čiji je najznačajniji dio upravo položaj kralježnice. Ako tijelo i kralježnica nisu u pravilnom položaju, tijelo mora koristiti više energije za uspravno držanje i mogu ostaje manje od 10 posto sposobnosti za ostale funkcije tijela. Dr. Bandalo kaže kako položaj i zdravlje kralježnice određuju sve funkcije tijela, svakog organa, tkiva ili stanice. Stvoreni smo da se krećemo i ako se neki dio kralježnice ili više njih ne kreću kako treba, nastaje problem. Zato je važno da se tijelo, a samim time i kralježnica kreću jer na taj se način možak i ostatak tijela pravilno razvijaju.

„Veliki uzročnik problema s kralježnicom u modernim vremenima su ekrani. Poslovi mahom gravitiraju sjedenju za kompjuterom, kući se gleda televizor, a ostatak vremena najčešće provodimo na mobitelu. Jeste li znali kako svaki stupanj naginjanja glave prema naprijed stvara oko pola kilograma kompresije u vratnoj kralježnici? To znači kako gledanjem u ekran mobitela stvaramo oko 25-30 kilograma kompresije na svoju vratnu kralježnicu. Ovo je veliki problem današnjice, a posebice za malu djecu kojima često dajemo mobitel kako bismo ih umirili. To je veliki razlog lošije motorike i razvoja tijela te zdravstvenih problema za koje smo do nedavna mislili kako se događaju samo odraslima.“, govori dr. Bandalo.

Jeste li znali kako svaki stupanj naginjanja glave prema naprijed stvara oko pola kilograma kompresije u vratnoj kralježnici? To znači kako gledanjem u ekran mobitela stvaramo oko 25-30 kilograma kompresije na svoju vratnu kralježnicu.

Briga o adekvatnoj tjelesnoj aktivnosti, pravilnom sjedenju i opterećivanju tijela dobar je pristup za zdraviju kralježnicu, ali neki stručnjaci tvrde kako je potrebno voditi računa i o emocijama. Kažu kako ljutnja, bijes i nagomilane frustracije narušavaju stabilnost stupa koji nas podupire. Zato svakodnevno brinite o svojoj kralježnici i pokušajte slijediti barem osnovne savjete svojih roditelja.

- Ispravite leđa dok hodate ili sjedite jer naprezanje je kralježnice minimalno kada smo u pravilnom položaju. Stisnite mišiće trbuha i leđa, zabacite ramena unatrag i bradu podignite ponosno u vis. Bolje ćete disati, podići ćete razinu energije i općenito stanje svog organizma, a ujedno ćete izgledati više i samopouzdanije.

- Dišite iz ošta i poboljšat ćete cirkulaciju u cijelom tijelu, a dobro će doći opuštanje koje ćete osjetiti. To se zove i trbušno disanje, a kako bi provjerili dišete li ispravno, položite ruke na trbu i pratite kako se podiže. Prilikom izdaha ošit se vraća prema gore, a trbu se spušta.

- Provodite ciljane vježbe deset minuta dnevno kako biste učvrstili kralježnicu. Istežite vrat, izvodite blagu torziju leđa, istežite trup u klečećem stavu i slično. Ako imate problema s kralježnicom, upitajte stručnjake koje vježbe najbolje odgovaraju vašem stanju i redovito ih primjenjujte.

Ako uočite probleme, bilo da se radi o bolovima u kralježnici, glavobolji ili slično, otidite pravovremeno na pregled i riješite ih se. Učestali bolovi mogu pogoršati vaše fizičko i psihičko stanje. Pazite na stup svog tijela.

Pažljivo sa suncem!

Bez sunca nema života! Sunce je jako korisno, daje nam toplinu i svjetlost te iznimno pozitivno utječe na psihofizičko zdravlje ljudi. Ono je izvor života i ultraljubičaste zrake imaju važnu ulogu u stvaranju vitamina D u koži, nužnog za rast i razvoj kostiju, srca, živaca i zubi. Vitamin D pomaže nam aktivirati imunološki sustav, a regulira ujedno rast stanica i hormonalni balans. Stručnjaci tvrde kako manjak sunčanih dana povećava mogućnost oboljenja od depresije i nesanice jer svjetlost stimulira epifizu, hormon odgovoran za pozitivno raspoloženje.

UV zrake istovremeno mogu uzrokovati i brojne nepoželjne reakcije te promjene

na koži. Korisno je stoga prisjetiti se kako se kvalitetno zaštiti. U ljetnim mjesecima, upozoravaju nas već godinama, treba izbjegavati direktno izlaganje UV zraka - ma između 10 i 17 sati. Tada je sunčev zračenje najjače.

Kako bi se izbjegle neželjene posljedice djelovanja sunčevog zračenja na kožu, stručnjaci kažu kako se preporuča redovita primjena krema za sunčanje već od ranog proljeća do kasne jeseni.

Djeci i osjetljivim osobama preporuča se korištenje zaštitnog faktora 50+, a ostalima je faktor 30 sasvim dovoljan. Preporučaju se krema sa zaštitom od UVA zračenja, ali važan je i način njezinog nanošenja.

Potrebno je nanijeti malo više od pola čajne žličice krema na svaku ruku, lice i vrat, a na svaku nogu, prsa i leđa nešto više od jedne čajne žličice. Ne smije se zaboraviti na usnice, vjeđe, uši i gornju stranu stopala, a kremu treba nanijeti 15 do 30 minuta prije izlaganja suncu kako bi se upila u površinski sloj kože.

Svakodnevno nas upozoravaju kako dugotrajno izlaganje suncu izaziva smeđe mrlje, crvenilo, ljuštenje, isušivanje, mreštanje kože i na kraju čak i rak kože koji je sve češći zdravstveni problem.

Zato boravite u hladu, nosite kape i šešire, naočale s UV filterima i odjeću dugih rukava ma koliko vam to čudno zvučalo. Uživajte u ljetu i pripazite na svoju kožu.

From my head

... All day long shouting on the phone
With my headphones on
I'm trying to calm and not to blow
She is my inspiration for writing this song
Problems are mails in red and now she is feeling bad
Who the fuck cares
Don't make me push you down the stairs ...

... Sometimes I wonder do I do my job right
Because every day I don't scream and shout
I don't drink pills on a regular base
Maybe I'm out of space
Yes I drink a little bit more
But it is OK till I can find my front door
Please God don't let me turn into bitterness looney
And make my life extra gloomy...

Vedrana Vučenović, Solin

Your needs. Our drive.

